

Міністерство внутрішніх справ України
Прикарпатський юридичний інститут

**Удосконалення
фізичного виховання
та спеціальної фізичної підготовки
курсантів ВНЗ МВС України**

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції

Удосконалення фізичного виховання та спеціальної фізичної підготовки курсантів вищих навчальних закладів МВС України: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (14 лютого 2005р.)/За загальною редакцією ректора Прикарпатського юридичного інституту МВС України, президента СКМ "Галичина" та БК "Говерла", генерал-майора міліції Керницького Б.А., доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента УАН Куца О.С., проректора з наукової роботи ЛДДФК, кандидата педагогічних наук, професора Вацеби О.М., завідувача кафедри українознавства ЛДДФК, кандидата педагогічних наук, доцента Боришака М.О., завідувача кафедри теорії та методики фізичної культури та спорту Прикарпатського університету, доктора біологічних наук, професора Мищана Б.М., в.о. проректора з економічних питань та МТЗ, начальника кафедри фізичної підготовки і спорту, кандидата наук з фізичного виховання і спорту, виконавчого президента обласної федерації боротьби самбо та СКМ "Курсант Прикарпаття", майстра спорту з боротьби самбо, підполковника міліції Луцака А.Р. – Івано-Франківськ; Прикарпатський юридичний інститут МВСУ, 2005. – 293 с.

Друкуються за рішенням вченої ради Прикарпатського юридичного інституту МВС України від 25 січня 2005 р. (протокол № 1)

У збірнику висвітлюються питання вдосконалення фізичної підготовки курсантів ВНЗ МВС України.

© Прикарпатський юридичний інститут
МВС України, 2005

Шановні учасники та гості всеукраїнської науково-практичної конференції.

Від імені професорсько-викладацького складу Прикарпатського юридичного інституту щиро вітаю учасників конференції.

Науково-теоретичну і практичну значимість конференції визначає, передусім, проблематика питань, представлених учасниками конференції і винесених на обговорення.

Темою обговорення є удосконалення фізичного виховання та спеціальної фізичної підготовки курсантів ВНЗ МВС України. Тому я вважаю, що для успішного й ефективного вирішення таких проблем, безперечно, потрібен науковий поступ, наснага і творча праця вчених та дослідників.

В умовах складної криміногенної ситуації надзвичайно важливе значення для успішного вирішення завдань забезпечення належного правопорядку і громадської безпеки в державі має високий рівень підготовленості працівників міліції до ефективних дій у штапних та екстремальних умовах. Фахова підготовленість працівників є вирішальним чинником якості правоохоронної діяльності, забезпечення законності при охороні правопорядку та боротьби зі злочинністю.

Особливо актуальною зазначена підготовка є для дільничого інспектора міліції, який виступає представником органу внутрішніх справ на адміністративній дільниці. Його посада характеризується великим обсягом функціональних обов'язків, які в першу чергу вимагають психфізичної підготовленості, знання специфіки оперативно-службової діяльності всіх служб ОВС.

Працівникам органів внутрішніх справ при розв'язанні службових завдань доводиться вступати в протипротиборство з правопорушниками, у тому числі й тоді, коли результат протипротиборства значною мірою залежить від рівня фізичної підготовленості працівника, його уміння застосовувати заходи фізичного впливу.

На жаль, можна навести безліч фактів, коли у сутичці з пра-

*Львівський інститут пожежної безпеки МНС України
м. Львів*
А. Ковальчук, Ю. Антошків

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК УСПІШНОСТІ КУРСАНТІВ ЛПБ МНС УКРАЇНИ З ФІЗИЧНОЇ ПОЖЕЖНО- РЯТУВАЛЬНОЇ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ В СИСТЕМІ ФАХОВОЇ ОСВІТИ

Актуальність. Проблеми підвищення босздатності опра-
тивно-рятувальних підрозділів МНС України, їх вдалих дій в
екстремальних ситуаціях неодноразово наголошуються у
керівних документах та наказах МНС України [1, 2]. Профе-
сіоналізм сучасного працівника МНС України визначається за
багатьма ознаками, зокрема рівнем фізичної підготовленості,
пожежно-рятувальної (ПРП) та військової підготовки.

Вдосконалення професійної підготовки працівників МНС
України здійснювалось багатьма дослідниками [3, 4, 5]. Однак
не визначено взаємозв'язок між успішністю курсантів з фізичної,
пожежно-рятувальної та військової підготовки з метою
підвищення ефективності системи фахової освіти майбутнього
працівника МНС України.

Мета дослідження полягає у визначенні взаємозв'язку
успішності курсантів ЛПБ МНС України з фізичної, пожежно-
рятувальної та військової підготовки в системі фахової освіти.

Завдання дослідження:

1. Визначити взаємозв'язок успішності курсантів ЛПБ МНС
України з фізичної, пожежно-рятувальної та військової підготовки
в системі фахової освіти.

2. Визначити шляхи підвищення успішності курсантів ЛПБ
МНС України з фізичної, пожежно-рятувальної та військової
підготовки в навчально-виховному процесі працівника служби
цивільного захисту.

Результати дослідження. На підставі аналізу успішності
навчання курсантів другого курсу за спеціальністю „Організація
та техніка протипожежного захисту” здійснено математично-

статистичний аналіз зведених відомостей за третій семестр
навчання та нами визначено такі показники: середнє значення,
мінімальне і максимальне значення, середньоквадратичне від-
хилення, коефіцієнт варіації та кореляція Пірсона оцінок,
отриманих курсантами з окремих навчальних дисциплін, а саме:
фізичної, пожежно-рятувальної та військової підготовки [6].
Вибірка проведеного тестування складала 94 особи чоловічої
статі, віком 18-19 років. Результати опрацьованих зведених
відомостей подані у рис. 1.

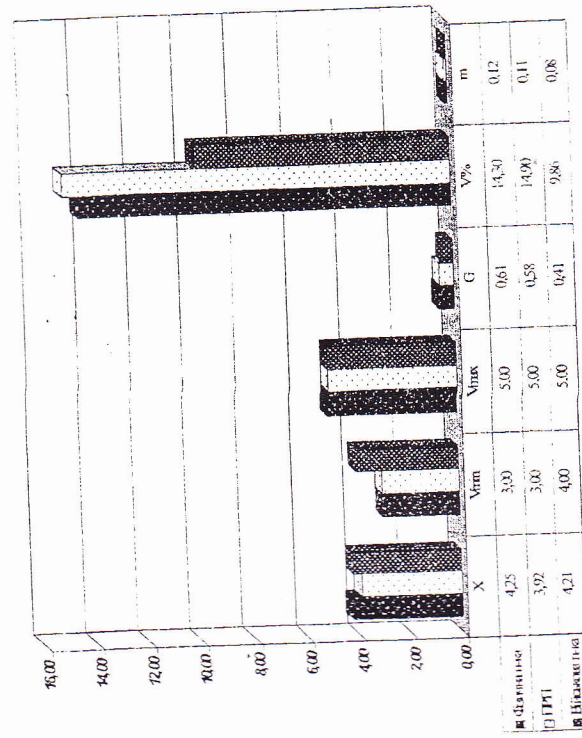

Рис. 1. Зведені результати успішності курсантів ЛПБ МНС України
другого курсу навчання з фізичної, пожежно-рятувальної (ПРП) та
військової підготовки

Аналізуючи дані, подані у рис. 1, слід зазначити, що середній
бал оцінки успішності курсантів найвищий з фізичної підготовки
і становить 4,25 бала, а найнижчий показник середнього
значення відповідає 3,92 бала успішності з пожежно-рятувальної

підготовки. Максимальні значення оцінки зафіксовано з усіх навчальних дисциплін і відповідає 5,0 бала, а мінімальні значення оцінки 3,0 бала, визначені з фізичної та пожежно-рятувальної підготовки, і 4,0 бала – з військової підготовки. Беручи до уваги коефіцієнт варіації, нами визначено наступне: найвищий показник коефіцієнту варіації визначено з пожежно-рятувальної підготовки і становить 14,90 %, що свідчить про значне відхилення оцінок від середнього значення; з фізичної підготовки при найвищому показнику середнього значення оцінки коефіцієнт варіації становить 14,30 %, з вогневої підготовки показник коефіцієнту варіації становить 9,86 %.

Отже, з опрацьованих даних можна стверджувати, що найбільш високі позитивні оцінки отримані курсантами з військової підготовки при певному відхиленні від середнього значення оцінки, а найнижчі і з великим варіативним коливанням – з пожежно-рятувальної підготовки.

Дослідницька робота дала змогу зафіксувати та прослідкувати взаємозв'язок отриманих курсантами оцінок з фізичної, пожежно-рятувальної та військової підготовки. Результати подані у таблиці 1.

• Взаємозв'язок успішності курсантів з фізичної, ПРП і військової підготовки

Назва дисциплін	Фізична п-ка	ПРП	Військова п-ка
Фізична п-ка	x	0,45	0,31
ПРП	0,45	x	0,15
Військова п-ка	0,31	0,15	x
$r_{кр}$ при $P < 0,05$	0,21		

Проводячи аналіз взаємозв'язку між оцінками курсантів ЛШБ МНС України з фізичної, ПРП і військової підготовки, визначено середній ступінь позитивного взаємозв'язку між оцінками з фізичної та ПРП ($r=0,45$; $P < 0,05$); низький ступінь позитивного взаємозв'язку між оцінками з фізичної та військової підготовки ($r=0,31$; $P < 0,05$) та повної відсутності взаємозв'язку між оцінками з ПРП та військової підготовки ($r=0,15$; $P < 0,05$).

Отже, основною умовою підвищення ефективності навчально-виховного процесу і успішності курсантів ЛШБ МНС України є врахування встановленого позитивного взаємозв'язку між визначеними навчальними дисциплінами з подальшим посиленням міжпредметних зв'язків. Використання інформації щодо позитивного взаємозв'язку між фізичною, ПРП та військовою підготовкою надасть можливість оптимізувати систему фахової підготовки майбутнього працівника цивільного захисту.

Висновки

1. Визначено позитивний взаємозв'язок між оцінками курсантів ЛШБ МНС України з фізичної та ПРП ($r=0,45$; $P < 0,05$); з фізичної та військової підготовки ($r=0,31$; $P < 0,05$). Між ПРП та військовою підготовкою взаємозв'язку не виявлено.
2. На нашу думку, одним із шляхів підвищення успішності курсантів ЛШБ МНС України з фізичної, пожежно-рятувальної та військової підготовки в навчально-виховному процесі працівника служби цивільного захисту є врахування позитивного впливу міжпредметних зв'язків з індивідуалізованим підходом до окремої особи.

Література

1. Закон України "Про правові засади цивільного захисту" № 1859-IV від 24 червня 2004 року.
2. Наказ МНС України № 455 від 27.11.2003 р.
3. Козяр М., Виноградський Б., Ковальчук А. Професійно-стрілецька підготовка особового складу органів внутрішніх

справ України у швидкісних стрілецьких вправах: Навчальний посібник. – Львів: СПОЛОМ, 2002. – 112 с.

4. Ковальчук А.М., Ангошків Ю.М., Бабак В.К. Характеристика рівня фізичної підготовленості упродовж першого семестру навчання курсантів першого курсу Львівського інституту пожежної безпеки МВС України. Збірник наукових праць. Пожежна безпека. ЛНІБ, УкрНДІПБ МВС України №2, 2002. – С. 173-175.

5. Ангошків Ю.М. Оцінка ролі професійно-прикладної фізичної підготовки курсантів-пожежників міністерства надзвичайних ситуацій України за результатами анкетування.// Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання

ХДАДМ (XXIII), 2003. №24. – С. 14-18.

6. Основы математической статистики: Учебное пособие для ин-тов физ. культуры / Под ред. В.С.Иванова. – М.: Физкультура и спорт, 1990. – 176 с.

Микола КОСТЬ, Микола АЛЕМБЕЦЬ
Львівський юридичний інститут МВС України
м.Львів

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА КУРСАНТІВ МВС ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ

Враховуючи процеси розбудови системи підготовки працівників ОВС, в сучасній Україні особливої ваги набувають питання удосконалення спеціального вишколу курсантів навчальних закладів МВС.

Для результативного застосування зброї в ускладнених умовах характерними є величезна втрата як фізичної, так і психічної енергії. Навіть фізично і технічно добре підготовлені працівники ОВС не завжди можуть отримати перемогу, якщо в них недостатньо розвинені специфічні в кожному виді бойової вивучки психологічні функції і психологічні риси особистості.

Метою нашого дослідження став аналіз психологічної підготовки у ході проведення занять з вогневої підготовки курсантами вищих навчальних закладів МВС України.

Численні дослідження в області психологічної підготовки курсантів (членів спортивних секцій з кульової стрільби) показують великий вплив психологічних функцій і станів на досягнення майстерності. Також відзначено специфічні особливості виявлення одних і тих же психологічних функцій або якостей особистості залежно від того, які вимоги до психіки людини висуває вид діяльності. Зокрема, у стрілецькому спорті велику роль відіграє самоконтроль та зосередженість під час виконання прицільного пострілу.

На етапі початкової підготовки, крім навчання техніки стрільби, курсанти повинні навчитися різним прийомам саморегуляції свого стану безпосередньо використовуючи різні методи активного самонавіювання. Практика такої діяльності свідчить про те, що, навчившись регулювати свій психологічний стан в процесі попередніх занять, курсанти в період практичних

С. Єрьомін	100	В. Кравиць	131
Львівський військовий інститут Національного університету "Львівська політехніка"		Прикарпатський юридичний інститут МВС України, м. Івано-Франківськ	
САМОСТІЙНЕ ФІЗИЧНЕ ТРЕНУВАННЯ КУРСАНТІВ		МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЧНОГО	
ЗВНЗ – ВАГОМИЙ КОМПОНЕНТ ПІДГОТОВКИ		ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
ВІЙСЬКОВИХ СПЕЦІАЛІСТІВ	100	О. Куч, М. Пуздім'як, В. Леонова	
Ю. Завітський		Львівський державний інститут фізичної культури,	
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника		Вінницький державний аграрний університет	136
Івано-Франківськ		ТЕОРЕТИЧНЕ ОБґРУНТУВАННЯ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-	
ПОКАЗНИКИ ОБМІНУ БІОМЕТАЛІВ ЗАЛІЗА, МІДІ,		ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ КУРСАНТІВ МВС УКРАЇНИ	
ДОБАЛЬТУ ТА ЦІЛКУ В ОРГАНІЗМІ ЗА УМОВ		О. Куч, В. Леонова, Л. Міцишина	
ТРАВМАТИЧНОГО ПОШКОДЖЕННЯ ШКІРИ	104	Львівський державний інститут фізичної культури,	
Закарпатський юридичний інститут МВС України		Вінницький державний аграрний університет	141
ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ		НЕТРАДИЦІЙНІ ФОРМИ І ЗАСОБИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	
КУРСАНТІВ ТЕХНІЧНИМ ДІЯМ СПОРТИВНОГО РОЗДІЛУ		У СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ	
САМБО І ДЗЮДО ЯК ПРИКЛАДНОГО НАПРЯМКУ	114	А. Луцак	
Л. Калитчук		Прикарпатський юридичний інститут МВС України, м. Івано-Франківськ	
Прикарпатський юридичний інститут МВС України м. Івано-Франківськ		ПСИХОФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА	
ВИКОРИСТАННЯ ОБВАЖНЮВАЧІВ ТА ЕСПАНДЕРІВ		ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ	146
ДЛЯ НАВЧАННЯ СТРІЛБИ ЗА УМОВОЮ ПЕРШОЇ І ДРУГОЇ		ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ МВС УКРАЇНИ	
ПОЧАТКОВИХ ВПРАВ	116	В. Макоша	
І. Камася, О. Сабієв, В. Артем'єв		Прикарпатський юридичний інститут МВС України, м. Івано-Франківськ	
Національний університет внутрішніх справ, м. Харків		ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ФІЗИЧНОЇ І СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ	159
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СЛУЖБОВО-ПРИКЛАДНОЇ		ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ВНЗ МВС УКРАЇНИ	
ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ НАВЧАЛЬНИХ		С. Максимов, О. Запорожанов	
ЗАКЛАДІВ СИСТЕМИ МВС	120	Національна академія внутрішніх справ України, Київ	
А. Ковальчук, Ю. Антошиків		ПІДГОТОВКА ДО ДІЙ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ	163
Львівський інститут пожежної безпеки МНС України		ЗАСОБАМИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	
ЗАСМОЗВ'ЯЗОК УСПІШНОСТІ КУРСАНТІВ ЛІПЕ		М. Марцишук	
МНС УКРАЇНИ З ФІЗИЧНОЇ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНОЇ		Івано-Франківський коледж фізичного виховання	165
ТА ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ В СИСТЕМІ ФАХОВОЇ ОСВІТИ	122	ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ І-ПРІВНІВ	
М. Кость, М. Алембець		АКРЕДИТАЦІЇ ПІСЛЯ ПІДПИСАННЯ БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ	
Львівський юридичний інститут МВС України		Р. Михайленко	
ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА КУРСАНТІВ МВС		Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника	
ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З ВОГНЯВОЇ ПІДГОТОВКИ	127	м. Івано-Франківськ	172
		ДЕРМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ЯК МАРКЕРИ У ПРОГНОЗУВАННІ	
		ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП	